

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 636/2013-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť mesta M., M., zastúpeného advokátom JUDr. R. B., K., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/99/2004 a jeho rozsudkom z 12. októbra 2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/224/2012 a jeho rozsudkom z 28. februára 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mesta M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júna 2013 doručená sťažnosť mesta M., M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/99/2004 a jeho rozsudkom z 12. októbra 2012 a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/224/2012 a jeho rozsudkom z 28. februára 2013.

Zo sťažnosti a z k nej priloženej dokumentácie vyplýva, že sťažovateľ návrhom z 3. septembra 2004 uplatnil proti obci J. (ďalej len „odporca“) nárok na zaplatenie sumy 24 627,66 € s príslušenstvom. O tomto návrhu rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 12 Cb/99/2004-434 z 12. októbra 2012 tak, že ho zamietol.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 2 Cob/224/2012-471 z 28. februára 2013 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že proti rozsudku krajského súdu podal 24. mája 2013 dovolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Sťažovateľ namieta, že krajský súd nedostatočne odôvodnil svoj rozsudok, keďže neuviedol, *„prečo nevykonal navrhnuté dôkazy..., neakceptoval jeho odvolacie námietky a dôkladne sa s nimi nevysporiadal“*.

V sťažnosti sťažovateľ namieta spôsob hodnotenia dôkazov, ktoré vykonal okresný súd, skutkové zistenia, ktoré vyvodili konajúce súdy z týchto dôkazov, a tiež právne posúdenie zisteného skutkového stavu. V tejto súvislosti sťažovateľ namieta nesprávnu interpretáciu Zmluvy o uložení odpadov č. 1/1-Z-1998 z 18. augusta 1998 (ďalej len „zmluva“), ako aj jej dodatku o cene, záver týkajúci sa ukončenia zmluvného vzťahu založeného uvedenou zmluvou, záver konajúcich súdov týkajúci sa odpisovania združených verejných finančných prostriedkov bez ohľadu na poskytnuté protiplnenie. Rovnako tak

namieta spôsob, akým okresný súd hodnotil výpovede svedkov a posúdil právny úkon svedka p. R. pri samotnom ukončení zmluvy. V tejto súvislosti sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

«Krajský súd ako súd odvolací sa pri potvrdení rozsudku prvostupňového súdu obmedzil len na prevzatie jeho odôvodnenia avšak takým spôsobom, kedy sa vôbec nezmienil o tom, prečo nevykonal žalobcom navrhnuté dôkazy a neakceptoval jeho odvolacie námietky a účinne sa nimi nezaoberal.

Krajský súd, ako aj prvostupňový súd tak žalobcovi svojim postupom a rozhodnutiami v podstate reálne znemožnili preukázať skutočnosti, ktorými odôvodňoval najmä ukončenie zmluvného vzťahu so žalovaným, založeného zmluvou, ako aj skutočností samotného podľa súdov „automatického“ odpisovania združených verejných finančných prostriedkov podľa zmluvy, ako aj úplne opomenuli sa vysporiadať s niektorými navrhovanými dôkazmi zo strany žalobcu, či nezákonne vykonávali najmä (listinné dôkazy) a hodnotili dôkazy týkajúce sa najmä vierohodnosti výpovedí účastníkov a svedkov. Okrem toho na námietky žalobcu uvedené v odvolaní, odvolací súd reagoval len okrajovo a nechal ich do úvahy bez toho, aby svoj postup v odôvodnení svojho rozsudku bližšie zákonným spôsobom vysvetlil. ...

Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd v namietanom rozsudku sa vôbec nevysporiadal s nie menej významnými otázkami závažných procesných pochybení pri vykonávaní kľúčových listinných dôkazov (a to konkrétne na pojednávaniach dňa 31. 03. 2008, 24. 04. 2008, 05. 06. 2008, 22. 06. 2009, 01. 10. 2012), pri ich vykonávaní ako, či už ich kópiami alebo orginálmi prvostupňovým súdom, pričom sa vôbec nevysporiadal a nehodnotil svedeckú výpoveď svedkyne Ing. P..., či prečo sa vôbec nevysporiadal a nijako nezdôvodnil nevykonanie navrhovaného dôkazu, a to výsluch svedkyne Mgr. S. (ktorú ako svedka rozhodných skutočností týkajúcich sa skládky, ako aj bývalej právne zástupkyne sťažovateľa majúcej vedomosť o všetkých dôležitých informáciách navrhol žalobca na pojednávaní dňa 31. 03. 2008). ...

Sťažovateľ uvádza, že ním sťažnosťou napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj prvostupňového súdu má zo všetkých uvedených dôvodov za následok porušenie ním v sťažnosti namietaných práv, pričom okresný a krajský súd mu tak odňali reálnu možnosť konať pred súdom.»

Sťažovateľ tvrdí, že namietaných pochybení sa dopustil už okresný súd, v dôsledku ktorých je jeho rozsudok nepreskúmateľný. Krajský súd pochybil tiež, pretože mal rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, namiesto toho rozsudok okresného súdu potvrdil, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«... Sťažovateľ k uvedenému postupu všeobecných súdov konkrétne namieta, že krajský súd, ako aj prvostupňový súd bezdôvodne odmietli vyhodnotiť svedecké výpovede jednotlivých účastníkov a svedkov vypočutých počas konania (Ing. I. Z., Ing. E. P., L. R., H. S., J. H., Ing. P. N.) nielen z hľadiska ich vzťahu k meritu posudzovanej veci, ako aj ku všetkým kľúčovým otázkam, ktoré považovali za sporné... s prihliadnutím na vyhodnotenie ich vierohodnosti, a s prihliadnutím k tomu, aký mali svedkovia vzťah navzájom ako aj spoločne k prejednávanej veci, ale aj k tomu aký mali vzťah k otázke zmyslu, účelu, platnosti, účinnosti a účinkov pre sťažovateľa a žalovaného z Dohody o združení finančných prostriedkov zo dňa 25. 05. 1994 a jej Dodatku, k otázke zmyslu, účelu, platnosti, účinnosti a účinkov pre sťažovateľa a žalovaného Zmluvy o uložení odpadov č- 1/1-Z-1998 zo dňa 15. 08. 1998, k otázke predloženého listinného dôkazu Dohody o ukončení obchodno-právneho vzťahu zo dňa 28. 12. 1998... v podobe originálu na jednotlivých pojednávaniach, ako aj otázke posudzovania svedkami kľúčovej otázky pre vymáhaný nárok sťažovateľa, a to otázky odpisovania združených finančných prostriedkov na základe Zmluvy, jeho zákonného spôsobu, rozsahu a postupu pri odpisovaní iných osôb, ktoré združili finančné prostriedky na konkrétny verejný účel.

Rovnako pri uvedenej činnosti všeobecných súdov nebola posúdená rozumová a duševná úroveň vypovedajúcich účastníkov a svedkov, ako aj to, aké okolnosti doprevádzali ich vnímanie skutočností o ktorých vypovedali, a ku ktorým vypovedali, ako aj vzhľadom ku spôsobu reprodukcie týchto skutočností a k ich chovaniu pri výsluchu...

Rovnako posúdenie otázky právneho úkonu svedka p. R. pri samotnom ukončení zmluvy, a to podľa § 9 zákona č. 138/1991 Zb o majetku obcí (ďalej len „zákon o majetku obcí“), zostalo zo strany konajúcich súdov opomenuté, a tieto neprihliadali na tú skutočnosť, že za účelom posúdenia tejto otázky krajský súd v predchádzajúcom zrušujúcom

uznesení č. k. 2Cob/134/2009-368 zo dňa 30. 07. 2010 už upozornil, aj keď len v rámci doplňujúcej argumentácie, aby si prvostupňový súd vysporiadal uvedenú otázku. ...

Podľa sťažovateľa iba celkové posúdenie z uvedených hľadísk mohlo poskytnúť vo veci konajúcim všeobecným súdom záver o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených (preukazovaných) skutočností. Navyše uvedené skutočnosti boli osobitne namietané v odvolaní sťažovateľa ako žalobcu v jednotlivých samostatných okruhoch odvolacích námietok, a to že prvostupňový súd sa nevysporiadal najmä s vytýkanými nedostatkami zo strany krajského súdu po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia a vrátení veci, keď „1. Neposadil hodnovernosť Znaleckého posudku z odboru písmoznalectvo č. 5/2009 zo dňa 02. 02. 2009..., ktorý bol vyhotovený za účelom zistenia pravosti a hodnovernosti podpisu bývalého starostu R. v konfrontácii so skutočnosťami, ktoré nastali v priebehu konania (nemožnosť predloženia originálu listiny znaleckému dokazovaniu), 2. Nevykonal dôkaz v súlade s ustanovením § 129 O. s. p., 3. Nesprávne posúdil ukončenie Zmluvy o uložení odpadov č. 1/1-Z-1998 zo dňa 15. 09. 1998, 4. Neposúdil právny úkon podľa § 9 zákona č. 138/1991 Zb., ako aj s tým, že pri hodnotení dôkazov najmä výpovedí účastníkov ako aj svedkov prvostupňový súd nehodnotil: „a). Vierohodnosť účastníkov, napr. u navrhovateľa najmä so zreteľom na jeho tvrdenie o odcudzení originálu dohody (posúdenie listín doložených k preukázaniu tejto skutočnosti - zápisnice vyšetrojúceho orgánu a výsledok šetrenia a u odporcu b) skutočnosti, že originál bol ako dôkaz vykonávaný niekoľkokrát v priebehu konania jeho predložením viacerým svedkom v súvislosti s konfrontáciou jeho obsahu a potvrdenia jeho pravosti účastníkmi konania ako ja svedkami (p. R., p. S., Ing. Z.), c) skutočnosť, či by sa odporca mohol spoliehať na nemožnosť predloženia originálu dohody vo svoj prospech, pričom krajský súd ich v namietanom rozsudku len okrajovo alebo vôbec nevyhodnotil keď len stroho odkázal na skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.»

Sťažovateľ tiež namieta výklad čl. III bodu 4 zmluvy týkajúci sa odpisovania združených finančných prostriedkov. Prijatý výklad tohto ustanovenia zmluvy bol podľa neho formalistický a vedie k nelogickým záverom. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza:

„... interpretácia zmlúv ako prejavov autonómnej normotvorby účastníkov súkromnoprávných vzťahov je zásadne úlohou všeobecných súdov, to však len potiaľ, pokiaľ všeobecné súdy nerozhodujú v extrémnom rozpore s obsahom súdneho spisu, alebo

s princípom spravodlivosti alebo arbitrárne, opačný postup je možné označiť za svojvôľu, ktorou sa porušujú ústavne zaručené práva. ...

... je logické, že ak nedochádzalo k protiplneniu zo strany žalovaného vo forme uskladňovania tuhého komunálneho odpadu, čo v konaní nepreukázal nemohol žalovaný bez ďalšieho odpisovať každoročne 1/10 zdužených finančných prostriedkov, a navyše aj po tom, čo mu na podklade podanej žaloby v konaní už v oku 2004 bolo zrejmé, že koná v rozpore so samotným zmyslom a účelom zmluvy, ku ktorej reálnemu naplneniu nikdy nedošlo a žalobca odpad v zmysle zmluvy reálne nevyvážal. Uvedené zakladalo aj pre konajúce súdy ten predpoklad, že žalovaný nemohol pri naplňaní zmluvného vzťahu založeného medzi účastníkmi Zmluvou konať v dobrej viere, aj keď podľa doslovného gramatického výkladu textu zmluvy, avšak v rozpore so samotnou podstatou a princípmi hmotného súkromného práva. ...

... všeobecné súdy dospeli k tomu jednoznačnému záveru, že žalovaný mohol v zmysle zmluvy bez akéhokolvek protiplnenia a riadneho zákonného oznamovania takejto skutočnosti druhej strane odpisovať každoročne 1/10 združených finančných prostriedkov pôvodne účelovo združených verejných prostriedkov na konkrétny účel, ku ktorého naplneniu v prospech žalobcu nikdy nedošlo. ...

Sťažovateľ má za to, že v namietanej časti svojich rozhodnutí tak zvolili konajúce všeobecné súdy taký výklad, ktorý prikladá posudzovanej zmluve veľmi iracionálne konsekvencie pre jednu z jej strán oproti strane druhej. “

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti namieta spôsob, akým okresný súd vykonal listinné dôkazy, a tiež to, že k podanému znaleckému posudku nebol vypočutý znalec. Sťažovateľ uvádza:

«... odvolací súd nezaujal po podaní odvolania jednoznačné stanovisko k otázke vykonania dôkazov listinami najmä vykonania kľúčového dôkazu k spornej otázke ukončenia zmluvného vzťahu založeného Zmluvou, a to písomnej „Dohody o ukončení obchodno-právneho vzťahu na náklade Zmluvy o uložení odpadov č. 1/1-Z-1998 zo dňa 15. 8. 1998“...

K uvedenému považuje sťažovateľ za potrebné uviesť, že ako vyplýva zo Zápisnice z pojednávania prvostupňového súdu zo dňa 31. 03. 2008 prvostupňový súd vykonával

dôkaz originálom Dohody listinou takým spôsobom, že síce vo veci konajúca sudkyňa listinný dôkaz neprečítala (v podstate tak neurobila pri žiadnom z vykonaných listinných dôkazov počas celého prvostupňového konania), ale oznámila prítomným na tom ktorom pojednávaní jej obsah (ako aj pri všetkých iných listinných dôkazoch) a po nahliadnutí vrátila originál právnej zástupkyňi žalobcu, pričom jedna kópia predloženého originálu bola na pojednávaní doručená právnenému zástupcovi žalovaného.

Čo je však značne rozporuplné a u sťažovateľa zakladá porušenie ním namietaných práv najmä práva na spravodlivý proces je opakované konštatovanie prvostupňového súdu v jeho zápisniciach, že na č. l. 73 (neskôr podľa súdu na inom č. l.) sa nachádzal originál dohody majúci vplyv na ukončenie Zmluvy, ktorý následne zmizne zo spisu a nie je možného ho vo forme predložiť aj z ďalšieho dôvodu krádeže motorového vozidla právnej zástupkyne žalobcu na znalecké skúmanie, čím je zmarené vykonanie tohto dôkazu a zo strany konajúcich súdov nezákonne konštatované neunesenie dôkazného bremena žalobcom, a teda neúspech v spore. ...

Vo veci konajúce súdy porušili v podstate, v namietanom konaní zásadu rovnosti zbraní keď niektoré listinné dôkazy (najmä Dohodu o združení finančných prostriedkov číslo listu základného spisu... 4-8, Uznanie dlhu čl. 9, Zmluvu o uložení odpadov a jej dodatok čl. 62-65, Zmluva o odvoze odpadu čl. 79-83, Zmluva o uložení odpadov čl. 84-85, faktúry s prílohami čl. 89-139, Dodatok k zmluve o uložení odpadov č. l. 141 a iné...) vykonané uvedeným nezákonným spôsobom považovali za spôsobilé na zistenie skutkového a právneho stavu a iné (Dohoda o ukončení zmluvy č. l. 73) tiež vykonané uvedené nezákonným spôsobom nie.

Sťažovateľ má za to, že originálom listiny, a to originálom dohody, ktorú prvostupňový súd podrobil dokazovaniu na pojednávaniach a ktorá bola založená v zmysle zápisníc v spise bolo preukázané ukončenie zmluvného vzťahu založeného Zmluvou medzi sťažovateľom a žalovaným, a zistenia konajúcich súdov v tejto otázke sú arbitrárne a nezakladajú sa na vykonanom dokazovaní...

... K otázke vykonania a posúdenia znaleckého dokazovania sťažovateľ namieta, že prvostupňový pochybil, pričom krajský súd to bez ďalšieho akceptoval, že nebol pred prvostupňovým súdom ku všetkým relevantným otázkam pravosti spochybnovanej Dohody či jej kópie v zmysle § 127 O. s. p. vypočutý znalec, ktorý podal znalecký posudok čím je

namietaný rozsudok aj v tomto smere zaťažený vadou a konečnom dôsledku porušené ním namietané práva.»

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu sťažovateľ uvádza:

„... bezdôvodným odopretím práva na súdnu ochranu ohľadne majetkového práva k pohľadávke sťažovateľa bolo závažne zasiahnuté do sťažovateľovho ústavou a dohovorom zaručeného práva vlastníť a pokojne užívať svoj majetok.

Nesprávne skutkové a právne závery všeobecných súdov podrobne opísané v tejto sťažnosti, navodili právny stav, v ktorom sťažovateľ a to celkom zjavne bez svojho zavinenia, po nesprávnom procesnom postupe ako okresného tak aj krajského súdu bol a je vystavený bezdôvodne možnosti odňatia svojho majetku vo výške 24.627,66 EUR čím bolo závažným spôsobom zasiahnuté nielen do jeho práva vlastníť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ústavy, ale aj do práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu.“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa... podľa 46 ods. 1 ústavy a právo... podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj základné právo... podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo... podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2Cob/174/2011 a jeho rozsudkom sp. zn. 2Cob/174/2011-178 zo dňa 29. 03. 2012 (ide o zrejmu nesprávnosť, pretože z odôvodnenia sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob/224/2012 a jeho rozsudkom č. k. 2 Cob/224/2012-471 z 28. februára 2013, pozn.), ako aj postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 12Cb/99/2004 a jeho rozsudkom č. k. 12Cb/99/2004-434 zo dňa 12. 10. 2012 bolo porušené.

2. Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Cob/174/2011-178 zo dňa 29. 03. 2012 (taktiež ide o zrejmu nesprávnosť, pretože z odôvodnenia sťažnosti a z jej príloh je zrejmé, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv rozsudkom č. k. 2 Cob/224/2012-471 z 28. februára 2013, pozn.), ako aj rozsudok

Okresného súdu Košice-okolie č. k. 12Cb/99/2004-434 zo dňa 12. 10. 2012 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Mestu M... primerané finančné zadosťučinenie v peniazoch v sume 24.627,66 EUR, ktoré jej zaplatí Krajský súd v Košiciach spoločne a nerozdielne s Okresným súdom Košice-okolie do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Košiciach a Okresný súd Košice-okolie sú povinný spoločne a nerozdielne uhradiť Mestu M... trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 EUR... na účet právneho zástupcu... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodnil takto:

„Sťažovateľ požaduje primerané finančné zadosťučinenie s ohľadom na skutočnosť, že konanie krajského súdu zneistilo sťažovateľa v dispozícií s verejnými prostriedkami, ako aj v podnikaní a ohrozilo jeho majetok v Slovenskej republike tým, že sú ohrozené právne možnosti ako účinne ochraňovať majetok a disponovať ním.

Ako už bolo sťažovateľom uvedené v odôvodnení porušenia hmotných práv, nesprávne skutkové a právne závery všeobecných súdov podrobne opísané v tejto sťažnosti, mali za následok a navodili právny stav, v ktorom sťažovateľ a to celkom zjavne bez svojho zavinenia, po nesprávnom procesnom postupe ako okresného tak aj krajského súdu bol a je vystavený bezdôvodne možnosti odňatia svojho majetku vo výške 24.627,66 EUR.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv. (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v namietanom konaní a jeho rozsudkom z 12. októbra 2012

Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj

z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/99/2004 a jeho rozsudkom z 12. októbra 2012 ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb/99/2004 a jeho rozsudok z 12. októbra 2012, pretože ich preskúmal na základe odvolania sťažovateľa podľa § 201 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) krajský súd.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v namietanom konaní a jeho rozsudkom z 28. februára 2013

Proti namietanému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ 24. mája 2013 dovolanie, ktoré je založené na dovolacích dôvodoch uvedených v § 237 písm. f) a § 241 ods. 2 písm. a), b) a c) OSP. Podľa zistení ústavného súdu najvyšší súd ako dovolací súd do dňa predbežného prerokovania sťažnosti o dovolaní nerozhodol.

Sťažovateľ tvrdí, že „vyčerpal možnosť všetkých riadnych opravných prostriedkov“ s tým, že „podal dňa 24. mája 2013 proti namietanému rozhodnutiu krajského súdu,

mimoriadny opravný prostriedok, a to dovolanie“, čím sú podľa neho dané podmienky prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V súvislosti s uvedeným tvrdením sťažovateľa ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu ustálenú judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. Iná interpretácia by v danej veci mala za následok nežiaducu situáciu, keď by to isté rozhodnutie súčasne preskúmavali tak všeobecný súd, ako aj ústavný súd. Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nepredstavuje právny prostriedok nápravy, ktorý možno využiť súčasne popri iných prostriedkoch nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii; sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných prostriedkov nápravy došlo podľa tvrdenia sťažovateľa k porušeniu jeho základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 21/02).

V okolnostiach posudzovanej veci sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty ústavne aprobovateľné, pretože by tým mohlo dôjsť k vydaniu dvoch rozdielnych rozhodnutí v tej istej veci. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu o poslednom procesnom prostriedku, ktorý bol sťažovateľom využitý, ako predčasné (IV. ÚS 142/2010).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 142/2010), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd v záujme právnej istoty sťažovateľa zároveň poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutia (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010), v ktorých vyslovil, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. novembra 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok ESĽP z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

Ak by sa ústavný súd vecne zaoberal sťažnosťou pred rozhodnutím najvyššieho súdu o podanom dovolaní, mohol by neprípustne zasiahnuť do rozhodovania všeobecných súdov. V prípade, že by ústavný súd čakal na rozhodnutie dovolacieho súdu, mohlo by to navádzať potenciálnych sťažovateľov na obdobný postup, aký zvolil v okolnostiach daného prípadu sťažovateľ, t. j. na paralelné podávanie sťažností ústavnému súdu zároveň s podaním dovolania, čo vzhľadom na už uvedené nie je opodstatnené.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale pri predbežnom prerokovaní ju podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v tejto veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2013